

**Հայոց լեզվի օլիմպիադայի հանրապետական փուլի
պատասխաններ՝ 9-րդ դասարան**

1. գմրուխտաշող, վիմակոփ, հյուրընկալ, երկնամուխ, որձաքար, անըստգյուտ, ողորկ, մույթ, առեղծված, միմյանց, խաբկանք, մտացածին, մանրագին, ահագնասարսուռ, վեհապանձ

2. Ազատ գետի գմրու-տաշող ափին՝ վիմակո- հրվանդանի վրա, հառնում է Գառն տաճարը՝ հիմնված մեր թվարկության առաջին դարում: 3

Բյուզանդական կայսր Ներոնի կողմից թագադրվելուց հետո հայոց արքան՝ Տիգրան Մեծը, շրջեց Հռոմում՝ ծանոթանալու հյուր-նկալ քաղաքի պերճ շինություններին: Չմայլված երկնամու- կառույցներով՝ արքան, աչքերը հառած անձեռակերտ տաճարներին, մտովի որոշեց. «Հայրենիք վերադառնամ՝ կկառուցեմ հարևան և նման բարձրապուն շինվածք, և այն իր տեսքով կլինի նույնքան հիասքանչ ու փառահեղ, ինչպես այս տաճարը»: 12

Գառնիի՝ մոխրակապույտ որ-աքարից կառուցված կոթողը Հայաստանում միակ հեթանոսական տաճարն է, որ պահպանվել է հայերի կողմից քրիստոնեությունը ընդունելուց հետո: Ենթադրվում է՝ այն նվիրված է եղել Միհրին. նա հայոց դիցաբանում արեգակի, լուսի աստվածն է: Ինքնատիպ ոճով կառուցված ան-ստգյուտ շինվածքը հիացնում է նրբին քանդակներով, վերձիգ սյուները՝ ոլորապտույտ խոյակներով, օրվա քսանչորս ժամերը խորհրդանշող ողոր- մույ-երը՝ իրենց վեհությամբ: Անփորձ աչքի համար առե-ծված է՝ ինչպես են քարերը միմ-նց ազուցվել առանց շաղախի. ասես խա-կանք է կամ մտա-ածին դյուրանք, այլ ոչ թե իրական հորինվածք: Սակայն մանրագ-ին ուսումնասիրելով՝ հասկանում ես՝ միացած են երկծայր գամերով՝ մխրճված արձճի մեջ: 15

Տաճարը փլուզվել էր 1679 թվականի ահագնասա-սուռ երկրաշարժի հետևանքով ու հիմնովին վերականգնվեց միայն երեք հարյուր տարի հետո: Եվ այսօր նա իր վեհապան-կեցվածքով ասես մարտահրավեր է նետում դարերին:

3. ստորադասական- 4

Հայրենիք վերադառնամ՝ կկառուցեմ

Ենթադրվում է՝ այն

Անփորձ աչքի համար առեղծված է՝ ինչպես են

հասկանում ես՝ միացած են կամ հասկանում ես. միացած են

համադասական - 4

Միհրին. նա հայոց դիցաբանում

վերձիգ սյուները՝ ոլորապտույտ խոյակներով

օրվա քսանչորս ժամերը խորհրդանշող ողորկ մույթերը՝ իրենց վեհությամբ,

առանց շաղախի. ասես խաբկանք է

4. **բնօրինակ**=բն(բուն)+օրին(օրեն)+ակ,

սառցաբեկոր= սառ(ը)+ց(ույց)+ա+բեկ+որ

հետնամուտք= հետ+ ն(ին) +ա+մուտ+ք,

ահագնատես= ահ+ա+գն(գին)+ա+տես

քառակուսի= քառ+ա+կուս(կույս)+ի

5. **վեհերոտ**- վախկոտ, երկչոտ **քենակալ**- կնոջ քրոջ ամուսինը,
ճամարտակել-ճոռոմաբանել, շատախոսել, շաղակրատել,
երասան- սանձ, պախուրց, պարան, առասան,
եղրևանի- յասաման, շեփորուկ, **թարփ**-ձուկ որսալու ցանց,
տարփողել- հայտարարել, ազդարարել և այլն,
լախտ- մտրակ, խարազան, գնդաձև ծայրով գավազան՝ մահակ, գուրգ,
խոչակ- շնչափողի վերին մասը, շնչափող, խոչափող, կերակրափող, կոկորդ
աչառու- կողմնակալ, անագնիվ, անարդար, անարդարադատ և այլն,

6. Խիզախ հայորդիների՝ կառավարությունից գաղտնի օտար ափերից մեծ զորավարի նշխարները հայրենիք վերադարձնելուց հետո Խուստուփը՝ Նժդեհի անձեռակերտ հուշարձանը, վերջապես ընդունեց հերոսի մասունքները:

7. **աքիլեյան գարշապար**-մարդու կամ բնագավառի թույլ, խոցելի կետ՝ տեղ,
դամոկլյան սուր-մշտապես սպառնացող վտանգ, բայց ապարդյուն աշխատանք:

Գնահատման չափանիշներ - 9-րդ դասարան

Հարց 1. Յուրաքանչյուր ճիշտ պատասխան գնահատվում է 0,2 միավոր:

Հարց 2. Յուրաքանչյուր ճիշտ պատասխան գնահատվում է 0,1 միավոր:

Հարց 3. Յուրաքանչյուր ճիշտ պատասխան գնահատվում է 0,25 միավոր:

Հարց 4. Յուրաքանչյուր ճիշտ պատասխան գնահատվում է 0,4 միավոր:

Թույլ տրված յուրաքանչյուր սխալի դեպքում տյալ բառի համար միավոր չի տրվում:

Հարց 5. Յուրաքանչյուր ճիշտ պատասխան գնահատվում է 0,2 միավոր:

Հարց 6. Յուրաքանչյուր ճիշտ պատասխան գնահատվում է 1 միավոր:

Կետադրական սխալի դեպքում կհանվի 0,25 միավոր:

Հարց 7. Յուրաքանչյուր ճիշտ պատասխան գնահատվում է 0,5 միավոր:

2-րդ առաջադրանքից սկսած՝ ուղղագրական յուրաքանչյուր սխալի համար հանվում է 1, կետադրականի համար 0,5 միավոր, քերականական, ոճական և տողադարձի սխալներից յուրաքանչյուրի համար՝ 0,25 միավոր: